ואם היה זקן. דל"ת המשמר טמא ויש לו קרקע לגבות להקריב: **נותנו לכל כהן שירצה.** דהוואיל דהוה יכול להקריבו דהא קרקע לגבות דומיא דטומאה שליח נמי מצי עביד. קרקע לגבות בא בטומאה ואין נאכל בטומאה בכילד גולין (פסחים ד' עו.): **אי דאיכא טהורין.** דהוה משמר: **טמאים מי מצו עבדי.** וכיון דלא מצו עבדי שליח היכי משוי: **נבעלי מומין עסורין.** מתחלקת דקיימת לן (זבחים ד' נח:) אין מוכר ואפי' בעל מום בקדשים ובמנחות: **אם היה כהן גדול אונן.** ויש לו קרבן עצמו להקריב: **נותנו לכל כהן שירצה.** דכיון דכהן גדול מקריב אונן (ג) דכתיב בלחמו ולחמו לא יטמא ומן המקדש לא יצא אם אביו ואמו דהוי לחמו אונן לפילו הכי מקדושתו לא יצא ולא יחלל כלומר שיעבוד בתמיות לא תתחלל הא אחר הדיוט שלא יצא חילל: **ואינו חולק לאכול נערב.** כשמתחלק למיניותו דמיניות לילה דרבנן דמיניות דחוייתא אינו אלא יום יום מיתה דכתיב (עמוס ח) ואחריתה כיום מר שלמת אין מריות אלא יום אחד: **מתני' היה מעלה אם הכסף ומת.** בדרך: **הכסף יפול לגניו.** של גוזל דהא זכה ביה ממיתת הגר אלא דצעי למעבד הצבה כי היכי דתיהוי ליה כפרה מצוותיה והצמח תו ליכא כפרה כיון דמית ליה: **האשם ירעה.** דהוי אשם שמתו בעליו וקיי"ל (ג) לקמן כל שבמיתת מתה באשם רועה: **נרדפה.** לשופרות קיץ המזבח עולות בשר לשם ועורות לכהנים: משמרת יהויריב לשמונה (ד) לכל המשמרות ושל ידעיה אחריה: **נתן.** הגזלן את הכסף ליהויריב במשמרתו ואח"כ נתן אשם לידעיה במשמרתו: **יצא.** כדמפרש ואזיל שהמציא גזילו עד שלא הגיע קרבן אשמו יצא לו וזה זכה בשלו וזה בשלו: **אם קיים האשם יקריבוהו בני ידעיה.** דקנסינהו ליהויריב להמזיר האשם דשלח כדין עבוד בני יהויריב דקבול אשם מקמי כפף ולידעיה ליכא למקנם מידי דבמשמר לידהו קבילי. ור' יהודה דפליג אברייתא בגמרא [קיף.] במתניתין מודה: **נתן הקרן.** להכהנים אין החומש מעכב מלהקריב את האשם אם לא נתן עדיין ולבסוף (ד) נתן: **גמ' או אינו אלא אשם זה אינו.** אשם ומוסב זה קרן: **ונמחי נ"מ.** דהא ממה נפשך תרוייהו קאמר קרן מיפוק ליה מינה לאפוקי מדרבא דאמר לאשם קרייה רחמנא לקרן ומה אשם אינו בא בגילה דכתיב (ויקרא ז) ביום קרבן ואינו בא לאחיין לקרן כו': **כשהוא אומר מנחה.** לריש לקיש דאמר קרא מנחה לכל מנחה ולא אשם: **או אינו אלא אשם זה חומש.** ומוסב זה קרן וה"מ לאפוקי ממתניתין דתנן אין החומש מעכב שמעינן מדרבא חומש מעכב לאשם קרייה רחמנא לגזל קרן לגבי אשם ומוסיף מגלו עוד להגלים: **אין נו.** שוה פרוטה לכל משמר יהויריב ויש נו שוה פרוטה לכל משמר ידעיה שהן מועטין מהו: **אין**

דבי עביד ע"י הדחק עבודה היא. דלא מצינו בכהנים פסול בשאינם לגלח לזקנתו חכמים שיעור עד שירצת בהכל שומטין (סוטה ד' כד.): **אבילה** גמה לאו בכלום היא. מפיק (ה) מדריש לקיש דתמר בהחוץ (יחזקאל ד' מ. ושם) המוכל לחילה גמה ביום הכפורים פטור מלא (ו) תענו ות"ת דבפרק מי שאמר שריני נזיר ושמע (נזיר דף כג. ושם) גבי הא דתמר רבה בר בר חנה תמר כ' יומנן מתי דכתיב (ה) לזקיקים ילכו בם ופופעים יכשלו בם משל לשני בני אדם שלנו פסחיהם אחד אכלו לשם מצוה ואחד אכלו לשם אכילה גסה זה שאכלו לשם אכילה גסה ופופעים יכשלו בם מ"ל ריש לקיש רשע קרית ליה נהי דלא עבד מצוה מן המובחר מצוה מיהא עבד משמע דילפ' מיד חובה וי"ל דהתם לא קאמר דילפ' אלא דלא מיקרי רשע ועוד דהתם לא מייתי בחולו אכילה גסה ממש אלא כלומר שאין חולקו לשם פסח אלא לשם אכילה גסה כדי להיות שבע תדע דלא קאמר אכילה גסה אלא גסה סתם ועוי"ל דשאני אכילת קדשים דכתיב בהו: **אי דאיכא טהורין טמאין מי מצו עבדי.** לרב ששת פריך דשמעינן ליה לרב ששת דאמר בפ"ק דיומא (דף ו:) טומאה דחויה בצבור ואי אינה טמאים ואינה טהורים דטהורין לא מצו עבדי אלא מצו עבדי טמאים:

מצו עבדי טמאים:

[א] **לבעלי** מומין טהורין. תימה ועורה אמאי הוה לגבעלי מומין: **תניא** כ"ג מקריב **אונן.** תימה אמאי לא פריך נמי לרב ששת תניא טמא מותר בקרבן ליבור:

למאי נ"מ לאפוקי ממתניתין. תימה אמאי לא קאמר לאפוקי מדרבא דקאמר לעיל: **או אינו אלא המושב זה בפל.** תימה היכי מ"ל זה כפל והלא אין מתחייב כאן אלא בהולמתו [א] דכתיב והמולה וכפל לא מחייב בהולמה:

מתנות אור השלם

1. וְאִם אֵין לָאִישׁ גֹּאֵל לְהָשִׁיב הָאָשָׁם אֵלָיו הָאָשָׁם הַמּוּשָׁב לַיהוָה לַכֹּהֵן מִלְּבַד אֵיל הַכִּפֻּרִים אֲשֶׁר יְכַפֶּר בּוֹ עָלָיו:
במדבר ה ח
2. וְאִישׁ אֶת קָדָשָׁיו לוֹ יִהְיוּ אִישׁ אֲשֶׁר יִתֵּן לַכֹּהֵן לוֹ יִהְיֶה: במדבר ה י
3. וְהִתְוַדּוּ אֶת חַטָּאתָם אֲשֶׁר עָשׂוּ וְהֵשִׁיב אֶת אַשְׁמָתוֹ בְּרֹאשׁוֹ וַחֲמִשְׁתָּיו יֹסֵף עָלָיו וְנָתַן לַאֲשֶׁר אָשַׁם לוֹ: במדבר ה ז

מוסף רש"י

כהן גדול מקריב אונן. דלמעוטי שריין דכתיב לגביו ולאחיו לא יטמא ומן המקדש לא יצא ולא יחלל וגו' ולרבינו ליה בשחוטת קדשים (זבחים סז.) במת מצוי ומתו, שחיטו צריך לגופיה מקדושתו כלל ויכול להיות עומד ומקריב, כי לא מילל עבודתו בקר, ומינה ילפינן הא כהן הדיוט שלא יצא מילל (יומא יג: וכעי"ז זבחים צט.). **ואינו חולק לאכול לערב.** כשיפטר מאיטורו (זבחים סה) שלא שהתה כאן אלא עבודה, וקדשים אסורים לאונן, קל וחומר ממעבר הקל שאסרה תורה לו אכילתי בחוץ ממנו (יומא יג:). בשהוא אומר מלבד איל הכפורים. זה אינו אשם שמניח על שבועת שקר שנשבע (ערכין כח:).

קעו א מיי' פ"ד מהל' כלי המקדש הל' ח:
קעז ב מיי' פ"י מהל' מעשה קרבנות הלכה יח:
קעח ג ד מיי' פרק ד מהלכות כלי המקדש הלכה ט ועיין בהשגות וכ"מ:
קעט ה מיי' שם הלכה י
ק ו מיי' פ"ג מהלכות פיגול הלכה ד ופרק ד מהלכות כלי המקדש הלכה י:
קפא ז ח מיי' פ"ג מהל' פיגול הלכה ח:
קפב ט מיי' פ"ח מהל' גזילה הלכה ד ה:
קפג י מיי' שם הל' י:
קפד כ מיי' שם הלכה יח:
קפה ל מיי' שם הלכה יג:
קפו מ נ מיי' שם הלכה יג:
קפז ס מיי' שם ה"ו:
קפח ע מיי' שם ה"ו:

HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

הגהות הב"ח

(ג) במשנה נמן הכפף לנמנו משמר ומת. נ"ב פירוש מת קודם שהקריבו הקרבן: (ד) רש"י ד"ה נותנו לכל כהן שירצה דכיון דכ"ג מקריב אונן משוי נמי שליח הס"ד ומ"ש מ"ש ועבודתה ועורה לאנשי משמר דהוא אינו ראוי לחלוק הלכך שליח נמי לא מצי משוי הס"ד ומ"ש מ"ש מקריב אונן דכתיב: (ה) ד"ה הסמה וכו' וקיימ"ל ב. נ"ב ע"ר סוף דף זה: (ו) תוס' ד"ה לגילה וכו' מפיק לה ריש לקיש בהחולין וקאמר המוכל: (ז) בא"ד מ"מ דכתיב כי ישרים דרכי ה' נמיקים ילכו:

גליון הש"ס

גמ' אמר רבא. כעין זה בב"מ דף קט ע"ב גופא ס"ר מגיומי וכו' וכעיטה מקומצת שם כתב כשם הרמ"ם פ"ע שלא מיצא דבר קשה גופא משום דבעי ממנ' למכריכי ולכוותה בפרק הגוזל וכו':

הגהות הגר"א

[א] תוס' ד"ה לבעלי בעלי וכו' עד סה"ד ומוסבר בב"מ עגולה במקצן (ועיין בת"מ ולא כפ"י):

הגהות מהר"ב רנשבורג

א] תוס' ד"ה או אינו וכו' דכתיב והמולה וכפל לא מחייב. עיין שיטה מקובצת ודו"ק: